

Rano otkrivanje raka dojke uz pomoć mamografije

Otkriti rak dojke u njegovoj početnoj
fazi – poboljšati šanse za izlječenje

Sve što treba da znate o raku dojke

Rak dojke, u Švajcarskoj je najčešći oblik raka kao i najveći uzročnik smrtnosti kod žena između 50-te i 70-te godine života. Godišnje se ova bolest dijagnostikuje kod oko 5400 žena a više od 135 žena godišnje umre od posledice obolenja od ove bolesti. Šanse da se rak dojke zaustavi i izleči su veoma velike ukoliko se ova bolest otkrije u ranoj fazi i ako se na vreme počne sa lečenjem.

Informišite se o prednostim i nedostacima ovog programa! Sami odlučite da li ćete učestvovati u programu za rano otkrivanje raka dojke.

Šta je to mamografija?

Mamografija je rendgensko snimanje dojke. Ovom metodom se može otkriti eventualno postojanje tumora čak i kad su veoma mali – pre nego što ih možete osetiti dodiranjem ruke ili pre nego što se pojave ostali prepoznatljivi simptomi ove bolesti.

Ko sve može da učestvuje u programu ranog otkrivanja raka dojke?

Sve žene iznad 50 godina, koje žive u kantonima, u kojima se sprovodi program ranog otkrivanja raka dojke, imaju pravo učešća u ovom programu; tj. svake druge godine mogu da se podvrgnu mamografskom snimanju bez obzira na to iz koje zemlje dolaze i koji boravišni status imaju. Žene koje žive u susjednim zemljama i imaju zdravstveno osiguranje u Švajcarskoj, mogu takođe da učestvuju u ovom programu.

Kako se pripremate za mamografiju?

- Ukoliko još imate menstruaciju, pregled zakažite u danima posle ciklusa jer su grudi nakon menstruacije manje osetljive.
- Uz pismeni poziv, dobićete i upitnik o opštem zdravstvenom stanju. Molimo vas da ga ispunite i ponesete sa sobom na pregled.
- Obucite nešto što lako možete da skinete, jer prilikom snimanja, gornji deo tela (grudi) mora biti slobodan.
- Kada krenete na snimanje, nemojte da nanosite nikakav dezodorans, losion ili puder, ni na grudi, ni ispod pazuha.

Kako izgleda mamografski pregled?

- Rendgensko snimanje traje svega nekoliko minuta. Za celokupan pregled, planirajte nekih 20 do 30 minuta.
- Kako bismo dobili jasan snimak, obe dojke će vam nekoliko sekundi biti pritisnute između dve ploče. Ovo je možda najneprijatniji deo snimanja ali traje veoma kratko.
- Rendgenski snimak će pregledati najmanje dva lekara-radiologa i dati svoje mišljenje, nezavisno jedan od drugog. Zato se na samom snimanju ne obavlja nikakva konsultacija sa lekarom.

Kako i kada će vam biti saopšten rezultat snimanja?

Rezultat će biti saopšten vama i vašem izabranom doktoru u roku od osam radnih dana. (Ukoliko ste ime i adresu vašeg izabranog doktora naveli u upitniku koji ste ispunili pre nego što ste došli na pregled).

Kada su neophodni dalji pregledi i ispitivanja?

- Kod velike većine mamografski pregledanih pacijentkinja, nisu dijagnostikovane nikakve promene.
- U proseku, kod 4 do 5% slučajeva se ipak otkriju izvesne promene. Kod tih pacijentkinja je neophodno izvršiti dodatne preglede i ispitivanja kako bi se tačno utvrdilo o kakvoj se vrsti promene radi. Dodatni pregledi se, uglavnom, zasnivaju na ultrazvučnim i rendgenskim snimanjima. Kod većine žena se radi o dobroćudnim promenama i te osobe će, nakon dve godine, biti pozvane na ponovni pregled mamografom.

Prednosti i nedostaci mamografije u okviru programa ranog otkrivanja bolesti

Kontrolom kvaliteta je utvrđeno da je mamografija, metoda koja se primenjuje u okviru programa ranog otkrivanja raka dojke, trenutno najefikasnija metoda u otkrivanju ove bolesti kod žena iznad 50-te godine života. Kod žena posle 50-te, najveći faktor rizika za obolevanje od raka dojke jesu godine. Ova metoda, kao i sve druge medicinske metode, ima svoje prednosti i mane. Eksperti se slažu u jednom, a to je da je korist mamografije u dijagnostici toliko velika, da su nepoželjni rizici zanemarljivi.

Prednosti ukratko

Mamografija omogućuje **rano otkrivanje**: ovom metodom se mogu otkriti i najmanji tumori koji se, u većini slučajeva, nisu proširili. Time se šanse za izlečenje povećavaju.

Rano otkrivanje bolesti omogućuje **efikasno lečenje**.

Time se umanjuju neprijatne pojave kao posledica terapije, **a dobijate na kvalitetu života**.

Rano otkrivanje bolesti, kao i napredak u lečenju raka dovodi do **smanjenja broja umrlih od raka dojke**.

Učešćem u programu ranog otkrivanja raka dojke profitirate samim tim što se radi o **visokokvalitetnom** zdravstvenom pregledu.

Nedostaci ukratko

Pregledom se može ustanoviti i zloćudni tumor koji se možda nikada ne bi proširio i time ne bi uticao na život jedne žene i to nazivamo **preteranom dijagnostikom** (Überdiagnose). Moderna medicina nema tu mogućnost da proceni kako će se otkriveni tumor dalje ponašati. Zato će svi otkriveni tumori biti lečeni.

Sve promene koje se ustanove mamografskim pregledom, biće dalje analizirane kako bi se utvrdilo o kakvoj vrsti promena se radi. Uglavnom se radi o dobroćudnim promenama, nikako o raku dojke. Ovi pregledi su poznati pod nazivom **tzv. pogrešni pozitivni rezultati pregleda**.

Kod **tzv. intervalskog raka** (Intervallkrebs) radi se o raku dojke koji se otkrije u periodu između dve mamografije. Ako se mamografskim pregledom otkrije postojanje neke vrste raka i lekari ga okarakterišu kao dobroćudni, a radi se o pravom oboljenju, onda ovu pojavu u dijagnostici nazivamo **pogrešnim-negativnim rezultatima pregleda**.

Postoji mogućnost da se pregledom utvrdi postojanje raka u stadijumu u kome **niko i ništa ne može uticati na razvoj i napredovanje bolesti**. U ovom slučaju, žene duže žive sa saznanjem da imaju rak dojke.

Posledice **zračenja** koje se emituje prilikom mamografskog pregleda žena posle 50-te, svedena je na minimum u odnosu na korist koju imaju pregledom.

Veoma je važno da se dobro informišete i da sami odlučite da li ćete da učestvujete u ovom programu. Rado ćemo vam poslati brošuru sa detaljnim informacijama.

Ako imate bilo kakvo pitanje, kontaktirajte sedište za program ranog otkrivanja raka dojke u kantonu u kom živite; pozovite broj telefona za pomoć osobama obolelim od raka, kantonalno udruženje za pomoć osobama obolelim od raka ili se obratite vašem lekaru.

Kako se zakazuje termin za mamografiju?

- Mogu da nam odgovore na pismeni poziv: žene između 50-te i 69-te godine života, poštom dobijaju poziv na mamografski pregled svake druge godine; ovim putem mogu se zakazati mamografski pregledi. Žene posle 70-te mogu da učestvuju u ovom programu na sopstvenu inicijativu ili ako im preporuči lekar.
- Direktnim pozivom u radiološki centar u kom želite da obavite pregled.
- Termin za pregled možete zakazati preko interneta: www.mammografiescreeningbasel.ch
> Terminverwaltung
- I dalje vam je potrebna pomoć za zakazivanje pregleda? Pozovite nas direktno u centar za program ranog okrivjanja raka dojke oba Bazela putem telefona: 061 319 91 70.
- Uradite mamografiju.

Troškovi pregleda

Troškove snosi vaše zdravstveno osiguranje. Ovaj pregled je oslobođen franšize. Troškove od 10% snosite sami; od prilike 20 franaka ćete morati sami da platite.

Zakažite pregled još danas.

Sažetu brošuru na ovu temu možete na nekoliko jezika naći bezplatno na veb stranici www.mammografiescreeningbasel.ch:

 Njemački

 Francuski

 Italijanski

 Engleski

 Albaniski

 Makedonski

 Portugalski

 Španski

 Turski

   Srpski-hrvatski-bosanski

Ostale informacije potražite na:
www.swisscancerscreening.ch

**MAMMOGRAFIE-SCREENING
KANTON BASEL-STADT**

Mammografie-Screening Kanton Basel-Stadt
Mittlere Strasse 35, 4056 Basel

Telefon 061 319 91 70, Telefax 061 319 91 79
info@mammografiescreeningbasel.ch
www.mammografiescreeningbasel.ch

Program Krebslige oba Bazela za grad Basel.